

Datum: 2025-01-28
Handläggare: Louisa Asterfjord
Diariernr: 2025.038 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Regelbunden tillsyn, Montessoriföreningen Asken, hösten 2024

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämnden ansvarar för att utöva tillsyn över de fristående förskolorna i kommunen, enligt skollagens 26 kap. 4§. Vid tillsyn av de fristående förskolorna i Alingsås kommun granskar kommunen om de fristående huvudmännen lever upp till författningarnas krav. Tillsynen ska säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med skollagen (2010:800) och läroplan för förskolan. Under höstterminen 2024 har en regelbunden tillsyn genomförts på Montessoriförskolan Asken enligt den tidsram för regelbunden tillsyn som är satt hos barn- och ungdomsförvaltningen.

Förvaltningens yttrande

Vid tillsynen har barn- och ungdomsförvaltningen kontrollerat om verksamheten följer gällande lagar och bestämmelser. Sedan huvudmannen fick sitt godkännande har skollagen skärpts avseende enskilda som driver förskolor och skolor. Det ställs nu krav på bland annat att en förskolas ägar- och ledningskrets ska ha insikt i de författningar som styr verksamheten.

Tillsynen har genomförts genom dokumentstudier, intervjuer och platsbesök som bestått av observation av förskolans lärmiljö. Både huvudman och rektor har faktagranskat de protokoll som upprättats i samband med intervjuerna.

Granskningsområde - ägar- och ledningsprövning och det systematiska kvalitetsarbetet

Barn- och ungdomsförvaltningen har funnit brister avseende ägar- och ledningskretsens insikt i skollagstiftningen och övriga föreskrifter i enlighet med 2 kap. 5 och 5 a §§ skollagen.

Huvudmannen rapporterar bristfällig överlämning från den tidigare styrelsen, vilket har lett till att den nya styrelsen saknar nödvändig dokumentation inför sitt arbete som huvudman. Den inlämnade dokumentationen visar på brister i det systematiska kvalitetsarbetet på förskolan, med ofullständig planering, analys och uppföljning. Kvalitetsrapporten för 21/22 visar att de prioriterade arbetsområdena för 23/24 är desamma som tidigare år, utan pedagogiska mål. Det har också framkommit att styrelsen inte är registrerad hos Bolagsverket och att ändringar i styrelsen inte har anmälts till barn- och ungdomsförvaltningen, vilket de ska göra senast en månad efter ändring av styrelsemedlem sedan 1 januari 2019. Styrelsen hänvisar till den tidigare styrelsen och tron på att den skulle ha skickat in alla underlag. Än idag saknas registrering av styrelse hos Bolagsverket. Det är sittande styrelsens ansvar att säkerställa att nödvändig kompetens finns enligt lagar och författningar för att kunna utföra sitt uppdrag.

Styrelsen ska enligt inlämnat underlag ha två personer med förskolläro utbildning, men ingen av dem deltog under intervjun. Rektorn som är adjungerad i styrelsen, har insikt i skollagstiftningen och intervjuades separat. Trots det saknas dokumentation och analys av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå. Det framkommer att rektorns insikter inte har implementerats i huvudmannens ansvar för utbildningen, vilket visar på brister i insikt hos övriga huvudmannarepresentanter.

Enligt 4 kap. 3,4 §§ skollagen ska huvudman och rektor kontinuerligt planera, följa upp, analysera och dokumentera utbildningen. Många frågor kring det systematiska kvalitetsarbetet förblev obesvarade under intervjun, och kompletterades aldrig i efterhand. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter uppfylls. Enligt 4 kap. 6 § skollagen ska det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ dokumenteras.

Ekonomi

Enligt de tre senaste årsredovisningarna har förskolan haft underskott två av tre år. Huvudman har vidtagit åtgärder under året för att rädda det ekonomiska läget men det finns inte redovisat hur huvudmannen planerar att vända det ekonomiska läget. En oro finns att det ekonomiska läget inte är under kontroll och att det egna kapitalet riskerar att ta slut om förskolan fortsätter i samma riktning.

Barn- och ungdomsförvaltningen bedömer därmed att huvudmannen brister i sin insikt kring skollagstiftningen och det systematiska kvalitetsarbetet samt de ekonomiska förutsättningarna.

Redovisning av åtgärder

De åtgärder som förelagts Montessoriföreningen Asken enligt punkt 1-3 ska vara genomförda senast 30 april 2025 och skriftligen redovisas till barn- och ungdomsförvaltningen.

Redovisning av punkt 2 ska även ske genom inlämning av kommande två årsredovisningar när de är upprättade.

Redovisning av punkt 3 ska innehålla en modell för genomförande senast 30 april 2025. Kontroll av efterlevnaden enligt modell följs upp under höstterminen 2026.

Om huvudmannen inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras. Beslut om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10§ tredjestycket skollagen. Beslut om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18§ skollagen inte överklagas.

Ekonomisk bedömning

Förslaget innebär inga kostnader.

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden i Alingsås kommun beslutar att förelägga Montessoriföreningen Asken, enligt 26 kap. 10§ skollagen att fullgöra sina skyldigheter enligt skollagen genom att

1. Vidta åtgärder för att följa skollagens krav avseende att ägar- och ledningskretsen genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten genom att
 - säkerställa att det i ägar- och ledningskretsen ingår minst en person som har insikt i gällande skolförfattningar enligt 2 kap. 5 och 5 a §§ skollagen, och att denna insikt implementeras i huvudmannens helhetsansvar för utbildningen

2. Vidta åtgärder för att följa skollagens krav avseende att ägar- och ledningskretsen genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten genom att
 - Upprätta en plan för hur det ekonomiska läget ska stabiliseras för fortsatt god verksamhet enligt 2 kap. 5§ punkt 2 skollagen

3. Vidta åtgärder för att följa skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete genom att
 - dokumentera, följa upp och analysera och utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och beslut om utvecklingsområden som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas. 4 kap. 3, 4 och 5 §§ skollagen och 2.6 Lpfö 18
 - dokumentera alla moment i processen för det systematiska kvalitetsarbetet från nuläge, analys, planering till genomförande. 4 kap. 6 § skollagen

Beslutet ska skickas till

Jimmie Bäckman Sillanpää, Montessoriföreningen Asken

Helena Balte
Förvaltningschef

Louisa Asterfjord
Planeringsstrateg